Ao. 1855. Donderdag,

No. 26. 1 Maart.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 26 Februarij 1855.

Bij Gouvernements-resolutie van heden No. 226, is bepaald:

1o. Dat de Commissie tot regeling der belasting wegens *Quota van Suikerplantagien en Houtgronden*, bepaald bij art. 4 der Publicatie van 4 September 1854 (G. B. e. a. No. 9) zal bestaan: Uit den Administrateur van Financien, als *Voorzitter*. En uit de Leden van den Kolonialen Raad: de Heeren A. H. F. J. Kennedy en T. Janssen Eijken Sluijters, als *Leden*.

2o. Dat deze Commissie vergaderen zal in het lokaal van het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, op zoodanige dagen en uren als door haar door middel van het *Gouvernements Advertentie Blad* zal worden bekend gemaakt.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 26 Februarij 1855.

Bij Gouvernements-resolutie van heden No. 227, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, Mejufvrouw Anna Maria Loth, benoemd tot *Stads-Onderwijzeres*.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 28 Februarij 1855.

Bij Koninklijk Besluit van den 7n. December 1854 No. 64, is tot *Griffier bij het Geregtshof* der Kolonie *Suriname* benoemd, de Heer Jhr. Mr. J. M. A. Martini van Geffen, thans reeds als zoodanig fungerende.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 28 Februarij 1855.

Bij Gouvernements-resolutie van den 27n. dezer maand No. 238, is tot *Lid van den Schuttersraad* voor dit loopend jaar benoemd, de Korporaal E. Soesman.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Belasting op het Personeel.

De Administrateur van Financien brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat overeenkomstig art. 8 der Publicatie dd. 14 October 1850 (Gouvernements-blad No. 15) de lijst der aangeslagenen in de *Belasting op het Personeel* ter inzage is liggende ten kantore van den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester dagelijks, behalve des Zondags, van en met heden, tot en met Maandag den 19den Maart eerstkomende van des morgens *acht*, tot *elf* ure.

Paramaribo, den 27 Februarij 1855.

De Administrateur van Financien,

A. DE MAN.

Het *Aanslag Register voor de Taxatie der Huurwaarde van de Huizen en Gebouwen* alhier, over de jaren 1855, 1856 en 1857 in gereedheid zijnde, wordt hierbij geadverteerd dat hetzelve, ingevolge artikel 3 der Publicatie dd. 24 / 29 April 1837 G. B. No. 4, gedurende één maand, van heden af, voor belanghebbenden ten kantore van den Ondergeteekende ter *visie* ligt.

Paramaribo, den 26 Februarij 1855.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester,

A. WILDEBOER.

Hypotheek.

Den 27n. Februarij 1855. M. C. Schröder, 1e. hijpotheek, ten behoeve Weesmeester dezer kolonie, voor diverse minderjarigen, te vestigen op het Huis en Erf aan de *Steenbakkers Gracht*, N. W. La E No. 73, O. W. La. D No. 633.

Paramaribo, den 28 Februarij 1855.

De waarn. Griffier bij het Geregtshof,

(3695) MARTINI VAN GEFFEN.

Op Vrijdag den 2den Maart e. k., des namiddags ten *vier* ure, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het lokaal van hetzelve Deparment door den Vendumeester A. Salomons, publiek doen verkoopen:

De Goederen gevonden in de volgende *desolate* boedels; als: van den gepasporteerden Guide A. Tak, Abm. H. Arrias, E. Hagoort, G. Markes, A. E. Langevreugd, J. F. Kaersenhout, Elis. Becker, A. Waalwijn Jr., A. van der Kust, Chs. Lowe, W. P. Planteau, J. G. Aauppe, W. Meerbloem en den gerep. Gem. des. boedel B. à Cohen en nagelatene Huisvrouw J. M. Kleman.

En vermits in deze boedels tot dusver geene genoegzame Goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet worden opgeroepen.

Paramaribo, den 26 Februarij 1855.

De Curator voornoemd,

CHs. LIONARONS.

(3700) Op Vrijdag den 2den Maart e. k. des namiddags ten *vier* ure, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, door den Vendumeester A. Salomons, in het lokaal van gemeld Departement voor rekening van den boedel H. J. Raatgever, publiek doen verkoopen:

De aan voorschreven boedel toebehoorende

STEEN-BAKKERIJ,

gelegen aan het gedolven kanaal van *Saramacca*, bestaande in al de daartoe eerst onlangs opgerigte Gebouwen, Oven, Molen, Gereedschappen en al hetgeen verder daartoe is behoorende, ingevolge Inventaris aan voornoemd Departement ter *visie* liggende; voorts:

P. m. **40 MILLE STEEVEN.**

Wijders: De nagelatene *GOEDEREN* van wijlen den Heer E. J. H. Timmer, bestaande in *Lijfkleederen* en eenige *Huisraden*.

Paramaribo, den 28 Februarij 1855.

De Curator voornoemd,

CHs. LIONARONS.

(3697) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 2den Maart 1855, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

Het Erf met al de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Heeren* en *Noorder Kerk straten*, La. A No. 60 *a*, *b*. en *c*. en

Het Erf en al de daarop staande Gebouwen, aan de *Noorder Kerk straat*, vroeger bekend geweest onder No. 156 en gelegen tusschen het Erf aan de *Heeren* en *Noorder Kerk straten*, La. A No. 60 *a*, *b*. en *c*. en het Erf aan de *Noorder Kerk straat*, La. A No. 61, beiden aankomende M. E. Geerke.

Deze beide Erven en al de daarop staande Gebouwen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gezamentlijk worden opgeveild.

Het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Saramacca* en uitkomende aan de *Zwartenhovenbrug straat*, bekend onder La. F No. 5 N. W. en La. D No. 510 O. W., aankomende F. A. C. Dompig.

Paramaribo, den 28 Februarij 1855.

SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

van de Plantaadje *Lodewijksburg*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goed-

gekeurd wordende, te KOOP aan, tegen *KONTANTE BETALING*:

25 VATEN SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper, binnen 8 dagen, van plant. af te halen.

Zullende de inschrijvings-billetten ter Griffie van het Geregtshof, tot VRIJDAG den 2den Maart e. k., des morgens ten 9 ure, worden aangenomen. (3703)

Paramaribo, den 28 *Februarij* 1855.

Door de *Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* wordt aan belanghebbenden kennis gegeven, dat de Heer JACOB COLAÇO BELMONTE, als *Medicinae, Chirurgiae et Artis Obstetriciae Doctor* in deze kolonie is geadmitteerd.

Paramaribo, den 27 *Februarij* 1855.

Uit naam der Commissie voornd.,

JOHs. ABRAHAMSZ,

Scriba.

Paramaribo, *den* 28 *Februarij* 1855.

Heden is de verjaardag van Z. K. H. Willem Frederik Karel, prins der Nederlanden, met de gebruikelijke eerbewijzingen herdacht geworden.

Door het Koloniaal Bestuur is ons de gelegenheid verschaft om, in het belang der ingezetenen, algemeen bekend te maken het navolgend

Kort Onderrigt in de Koepok-Inenting.

Om de heilzame uitwerkingen, welke door de vaccine bedoeld worden te bereiken, en niet in die verwachtingen te leur gesteld te worden, welke men zich na eene veeljarige ondervinding van de ware koepok-inenting beloven mag, behoort men bij de uitoefening dezer kunstbewerking bekend te zijn:

1. met de verschijnselen der echte koepokken en de kenteekenen, waardoor deze van de valsche worden onderscheiden;

2. met al hetgeen, zoo bij het volbrengen dezer kunstbewerking, als bij de verdere behandeling der vaccine, in acht te nemen is, en dit zal in het volgende worden aangewezen.

1o. Het beloop en de verschijnselen, welke de echte koepokken bij daarmede besmette menschen opleveren, zijn de volgende:

De eerste twee à drie dagen na de inenting, ontwaart men gewoonlijk op de geënte plaats niets;

Op den derden dag verschijnt gewoonlijk op deze plaats, een klein rood vlekje, op een muskietbeet gelijkende, hetwelk weldra tot een klein knopje verheft, en gewoonlijk op den 4den dag, bij sommigen ook wat later, de grootte van eenen kleinen speldenknop bereikt en rood wordt.

Tegen den 5den dag ontwaart men in het midden van het, nu reeds grooter geworden, knopje, eene indrukking, met eenigzins verhevene randen, hetwelk echter tegen den 8sten dag eerst volkomen duidelijk wordt, wanneer het knopje eene pustula vertoont, en de plaats begint te jeuken.

Tegen den 7den dag ziet men duidelijk een helder vocht in de pustula, welke van den 8sten tot den 11den dag in volle ontwikkeling is;

Het heldere vocht, hetwelk dan de pustula meer en meer vult, doet menigmaal den indruk in het midden verdwijnen.

Eene zoo volkomen ontwikkelde vaccinepustula, moet parel-kleurig uitzien, omtrent eene lijn boven de huid verheven, en van 2, 3 à 4 lijnen breed zijn, zich hard aanvoelen, en wanneer men in dezelve steekt, slechts langzaam een gedeelte van het daarin bevatte vocht ontlasten.

Met den 8sten, doch voornamelijk op den 9den dag, wordt de pustula door eenen hoogrooden, nu eens meer, dan eens minder grooten kring (*aureola*) omgeven;

Tegen den 11den of 12den dag verdwijnt deze roode kring gewoonlijk vrij spoedig, het waterklare doorschijnende vocht in de pustula wordt dikker, wit geelachtig, en in het midden der pustula begint zich eene kleine roof te vertoonen, die met de volgende dagen grooter en grooter wordt, tot dat dezelve de geheele pustula bedekt; dezelve is glad, bruin of zwartachtig van kleur en valt op onbepaalde tijden van zelf af.

Veelal ontwaart men, gedurende het verloop dezer plaatselijke verschijnselen, geene verandering hoegenaamd in het ligchaamsgestel. Gewoonlijk nogtans gevoelen de gevaccineerden tegen den 7den tot den 10den dag, eene zachte koortsachtige aandoening, welke echter niets tot de zaak doet, en alleen van de meerdere of mindere gevoeligheid der gevaccineerden afhangt.

Dit is het verloop van de regelmatige, na eene goede vaccinatie, meestal verschijnende pokken.

Somwijlen echter ziet men na de kunstbewerking andere hiervan afwijkende pokken, puisten, blaren enz. te voorschijn komen, welke men, uithoofde dezelve insgelijks het gevolg schijnen te zijn van de koepok-inenting, met de algemeene benaming van *valsche pokken* heeft bestempeld en welke men in het algemeen door de volgende teekenen van de echte kan onderscheiden:

Deze valsche pokken worden veroorzaakt, wanneer men vaccine-stof bezigt, welke reeds te oud, niet meer waterklaar, maar dik, lijmerig, wit en etterachtig is, of dezelve van kinderen neemt, welke zwaar door het schurft en diergelijke zijn aangedaan.

Het verloop dezer pokken is niet zoo regelmatig; dezelve worden niet gekenmerkt door zekere bestendige teekenen, maar vertoonen in verschillende gevallen zeer verschillende verschijnselen, nu eens puisten, dan eens zweertjes of blaren van zeer onregelmatig voorkomen.

Dezelve vertoonen zich dikwerf reeds zeer kort, één of weinige uren na de kunstbewerking; worden zeer spoedig groot; hebben eene onregelmatige, meestal puntige gedaante, en geene indrukking in het midden; zien wit etterachtig, niet parelkleurig uit en barsten ligt, zelfs bij eene zachte drukking of aanraking; zij bieden bij het insteken geenen tegenstand; en ontlasten dadelijk en in eens het daarin bevatte vocht, hetwelk niet klaar als water, maar wit en etterachtig uitziet; zijn niet zoo hard bij het aanvoelen, en bedekken zich spoedig met eene roof, welke dunner, ongelijk, niet bruin of zwart, maar meer roodachtig uitziet; worden dezelve opengereten, dan veroorzaken zij dikwijls langdurige kwaadaardige verzweringen.

Deze pokken beschermen niet tegen de kinderziekte.

Van den hierboven omschrevenen loop der echte pokken kunnen somtijds, door bijzondere omstandigheden, afwijkingen plaats hebben;

De pokken, kunnen later dan den 3den dag, somtijds eerst den 5den, 6den en nog later te voorschijn komen, en zich in het algemeen langzamer ontwikkelen, zonder daarom op te houden echte pokken te zijn, wanneer slechts eene behoorlijke opvolging der verschijnselen in dezelve plaats heeft en de pustulæ het boven omschreven voorkomen hebben.

2o. De Inenting der koepokken geschiedt het best en zekerst met versche en zuivere Lympha, onmiddellijk van het eene gevaccineerde kind op het andere.

Men kan Individuen van elken ouderdom enten; kinderen van eene maand even zoo goed als volwassene menschen; de ouderdom van 2, 3 maanden tot één jaar zal daartoe nogtans meestal het beste zijn.

Men kan veilig kinderen inenten, die met chronische huidziekten behebt zijn, doch moet nimmer van dezelve stof tot overplanting gebezigd worden.

Ook met de kinderziekte reeds besmette kinderen dient men te vaccineren, wanneer deze ziekte nog niet te veel voortgang heeft gemaakt, daar de ondervinding geleerd heeft, dat dezelve door de vaccine zachter wordt.

De beste tijd om stof uit eene pustula te nemen, is de 7de, 8ste dag na de vaccinatie; de tot dit einde te bezigen stof moet geheel helder en doorschijnend zijn als water; zoodra de stof witachtig en troebel begint te worden, moet dezelve niet meer tot overplanting der vaccine gebezigd worden.

Men vaccineert wel is waar ook met tusschen glazen schijven, of in glazen buisjes bewaarde Lympha, of ook met de roofjes der vaccine pustulen, doch dit is veel onzekerder dan het eerste, en men zal zich derhalve, slechts in geval van nood van deze wijze van vaccineren bedienen.

Bij het verrigten der vaccine brengt men het voorwerp, hetwelk zal gevaccineerd worden, zoo digt mogelijk bij hetgene, waarvan men de stof wil nemen;

Men opent alsdan met een goed, puntig, vooral niet roestig lancet, de vaccine pustula aan den verhevenen rand, en vat met de punt van het lancet eenen droppel van de uitvloeijende Lympha; nu vat men met de linkerhand den arm van het te vaccineren kind, spant de huid eenigzins op de plaats waar men vaccineren wil, en steekt het lancet in eene schuinsche rigting, omtrent eene lijn diep onder de opperhuid, hetzelve ligtelijk om zijne as heen en weder bewegende, en bij het uithalen van hetzelve, met den duim der onder den arm liggende linkerhand zacht op de punt van het lancet drukkende, of dezelve op het wondje eenigzins afvegende. Het insteken van het lancet moet wijders zoodanig geschieden, dat er zoo weinig mogelijk bloed uitvloeit; geheel en al is dit niet wel te vermijden, heeft echter geenen nadeeligen invloed op de operatie. Men moet maar zorg dragen, dat het bloed op het wondje indrooge en niet afgeveegd worde.

Mogt de huid van het te vaccineren voorwerp zeer droog zijn, dan doet men wel dezelve, vóór de operatie, zachtjes met flanel of met wat warm water te wrijven.

De beste plaats om de koepokken inteënten, is het bovenste gedeelte van den opperarm; men maakt daar zelfs 3, 4 en meer instekingen op de bovenbeschrevene wijze, omtrent 1 à 2 duim van elkander af, opdat elke pustula zich behoorlijk kan ontwikkelen.

Bij het verrigten der inenting zorge men, dat de te enten plaats goed afgedroogd zij, en de stof niet door kleederen of anderzins afgeveegd worde; ook drage men zorg, dat de gevaccineerde kinderen, gedurende een paar dagen, niet baden.

Is men genoodzaakt met gedroogde vaccinestof de enting te verrigten, zoo moet dezelve, wanneer zij tusschen glazen bewaard wordt, eerst door eenen droppel water opgelost, en dan weder als vroeger omschreven, onder de opperhuid gebragt worden.

Is de stof op balcinen, ivoren of zilveren naalden bewaard, dan maakt men eerst met een lancet eene insnijding en brengt vervolgens in deze de met het virus bezwangerde punt van de naald, na dezelve door een wei-

nig warm water bevochtigd te hebben.

Men zorge, dat het lancet, waarvan men zich tot inenting bedient, onmiddellijk na de operatie zuiver afgeveegd worde, om hetzelve voor roest te bewaren.

Na het volbrengen der vaccine en gedurende den afloop derzelve, heeft men alleen te zorgen, dat niet door onvoorzigtige behandeling, door krabben, stooten of diergelijke de pustula gebroken, en hierdoor het regelmatig verloop derzelve gestoord worde, waarop men de ouders der kinderen opmerkzaam moet maken, door hen te kennen te geven, dat eene dusdanige onvolkomen afgeloopene vaccinatie, niet voor de kinderpokken beveiligt. Mogt het gebeuren, dat, niettegenstaande eene zorgzame en welbestuurde vaccinatie, geene of geene echte koepokken te voorschijn kwamen, of mogten door eenig toeval de opgekomene pokken in hunnen loop gestuit en onregelmatig worden, dan moet aan zoodanige voorwerpen, na langere of kortere tusschenpoozen op nieuw deze operatie verrigt en daarmede zoolang aangehouden worden, tot dat werkelijke koepokken verschijnen, of men zich eindelijk verzekerd kan houden, dat dusdanige subjecten geene vatbaarheid voor dezelve hebben.

Om zich volkomen te overtuigen, dat de vaccine goed gevat, en de geheele constitutie behoorlijk doordrongen hebbe, kan men de volgende proef nemen:

Omtrent den 6den of 7den dag, wanneer zich op de gevaccineerde plaats pustulen duidelijk ontwikkeld hebben, steekt men een lancet in deze en vaccineert met de Lympha ten tweede male op eene andere plaats van het gevaccineerde voorwerp. De hierdoor veroorzaakte vaccine pustula verloopt veel spoediger dan de eerst bestaande, verschijnende de roode kring (*aureola*) om dezelve volkomen gelijktijdig met die aan de eerste.

In het algemeen is deze pok op den 9den dag even zoo ver gevorderd, als de andere, alleen iets kleiner, hoezeer dezelve 6 dagen jonger is dan deze.

Dit heeft niet plaats, wanneer de eerste pokken niet echt en onregelmatig zijn, in welk geval deze ook niet tegen de kinderziekte beveiligen.

Om de koepok-inenting overal geregeld te kunnen gaande houden, dient men altijd ten minste 4 a 5 kinderen te gelijk te vaccineren, ten einde bij het toevallig niet slagen der operatie, bij een of eenige derzelven, de stof niet te zien uitsterven, en in alle gevallen bij het verder vaccineren de keuze te hebben, om de schoonste pokken tot overplanting te bezigen.

———

☞ Gebrocheerde exemplaren van bovenvermeld **Kort Onderrigt** zijn, tegen 15 Cent per stuk, ter dezer drukkerij verkrijgbaar.

Hoe kan men een volk rijk maken?

In ouden tijd, — het is reeds lang geleden — was er onder de vrije Duitsche Rijkssteden eene, die den naam droeg van **Weisenheim**. De oorsprong van dezen naam was (en is misschien nog) het voorwerp van veel geleerden strijd. Sommigen meenden, dat hij van eenen kleinen, in de geschiedenis onbekenden Germaanschen volkstak, de *Weisen*, *Waisen*, *Wiesen* of *Wösen*, die zich daar zoo gevestigd hebben, afkomstig was. Anderen, naar vasteren historischen grondslag zoekende, leidden den naam af van de Visigothen, en trachtten daaruit te bewijzen, dat dit volk eenmaal in dat gedeelte van Europa moet geweest zijn. Anderen weder hielden het voor eene verbastering van Wiesenheim, omdat langs de oevers der rivier, aan welke de stad lag, schoone weiden gevonden werden. Anderen eindelijk meenden, dat de stad zoo genoemd was, omdat de ingezetenen zich bijzonder door hun verstand, hun goed beleid en hunne wijsheid onderscheidden. Voor dit laatste gevoelen was zeker eenige grond. De stad was zeer gunstig aangelegd in eene vruchtbare, bekoorlijke vallei, te midden van de schoonste graanvelden en wijnbergen, aan den zoom eener rivier, die haar handelsgemeenschap met vele andere plaatsen opende. Zij had haar grondgebied van tijd tot tijd weten uit te breiden, daardoor het dubbel voordeel gewonnen, van een rijk en vruchtbaar terrein te bezitten en bevrijd te zijn van lastige buren. Zij had bovendien allengs van den keizer vele vrijheden en voorregten verkregen en zich een bijna onbeperkt zelfbestuur verzekerd. Hare ingezetenen waren wakkere, nijvere mannen. Haar vaderlijk bestuur was er steeds ijverig op bedacht, om het algemeene welzijn door alle middelen te bevorderen. De burgemeesters, de schepenen, de senatoren waren in den regel werkelijk de besten uit het volk. Op **Weisenheim** werd altijd gewezen als het voorbeeld eener bloeijende gemeente.

Evenwel bleef ook de stad **Weisenheim** niet altijd vrij van de rampen, welke in die onrustige tijden geheel Duitschland zoo dikwijls teisterden. In eenen oorlog, tusschen twee mededingers naar de keizerskroon, had zij partij moeten kiezen. En al was ook in die keuze weder hare wijsheid gebleken, daar de partij, waarbij zij zich voegde, ten laatste overwinnend bleef, en zij tot loon voor hare trouw nieuwe voorregten ontving, toch was de oorlog ook voor haar zwaar geweest. Herhaaldelijk waren de strijdende legers over haar grondgebied gegaan, en hadden beurtelings het platte land geplunderd en verwoest en de stad met brandschattingen geplaagd. En velen harer beste burgers waren in den strijd gevallen, weduwen en wezen in ellende achterlatende. Men zou het eenmaal zoo gelukkige **Weisenheim** nauwelijks meer herkend hebben.

Doch men gaf er den moed niet op. Zoodra de vrede gesloten was, zag men naar middelen uit, om de stad weder uit haar verval op te rigten. Getrouw aan den naam dien zij hadden — want even als onze Friezen wel eens stijfhoofdig zijn, *omdat* zij er eenmaal den naam van hebben, zoo ook voelden de Weisenheimers zich steeds geprikkeld om te wezen, wat zij heetten te zijn — getrouw aan den naam dien ze hadden, namen zij zich voor, deze zaak met bijzonder beleid te behandelen. Zij begrepen, dat het niet genoeg was het herstel der welvaart van het toeval, den tijd of den loop der omstandigheden af te wachten. Zij oordeelden, dat hier een maatschappelijk vraagstuk moest en kon worden opgelost, en zij meenden, dat die oplossing het schoonste deel der taak van wetgeving en bestuur was te achten. De senaat hield zich ijverig bezig met het onderzoek naar de beste theorie, volgens welke de rijkdom van een volk te verzekeren en te vermeerderen zoude zijn.

Maar, was men het volkomen eens omtrent het doel, men was het even oneens over de middelen om dat doel te bereiken. Het bleek, dat ieder lid van den welwijzen senaat zijne eigene theorie had, en, daar het theoriën gold, was het niet te verwachten, dat iemand zijne meening aan die eens anderen zoude opofferen. Zoo vorderde echter de goede zaak niet. Eindelijk werd, na menige onvruchtbare discussie, op voorstel van den oudsten burgemeester besloten, om door het lot te laten bepalen, welke theorie het eerst in praktijk gebragt zou worden, en zoo deze mogt falen, welke dan, en zoo vervolgens. Wel waren er, die de bedenking opperden, dat men dus den weg tot gevaarlijke proefnemingen open stelde, maar de voorsteller beriep zich op het voorbeeld van menig andere staats-vergadering, waar dezelfde wijze van handelen, zoo al niet met uitdrukkelijke woorden, toch metterdaad aangenomen was.

De theorie, aan welke het lot den voorrang gaf, was die van senator Hans Heller, deken van het kramersgild. Hij had met zijnen handel menigen penning bijeengegaard, en in de jongste woelige tijden zijne schatten vrij wel weten te bewaren. In een woord, hij was een rijk man. Nu was zijne theorie omtrent den rijkdom zeer eenvoudig. Een rijk man was een man, die veel geld had. Het doel van ieders bedrijf en arbeid was, geld verdienen; hij zelf had als koopman altijd getracht zijne waren voor weinig geld in te koopen en voor veel af te zetten. Dus, geld hebben en rijk zijn was een. Wie dan den rijkdom van een volk wilde vermeerderen, had slechts te zorgen, dat er veel geld in het land kwam. Daartoe moest men zoo veel geld als mogelijk was uit andere staten trachten in te voeren, en zorgen, dat er zoo weinig geld mogelijk weder over de grenzen ging. Om dit te bewerken moest men veel aan vreemden verkoopen, weinig van hen inkoopen, met andere woorden, vele koopwaren uitvoeren en weinig invoeren. Dan zou men aan 't einde van het jaar een balans kunnen opmaken en zien, hoeveel men gewonnen had. Tot nog toe had de senaat, onverstandig genoeg, aan zoo iets niet gedacht. Maar zoo kon zelfs het ongeluk iets goeds voortbrengen: en nu was door de omstandigheden zelve de gelegenheid geopend om de welvaart des volks voor altijd op zekere grondslagen te vestigen.

Naar dezen raad werd nu gehandeld. Eene verordening ging van den senaat uit, waarbij de aanvoer van een aantal vreemde koopwaren òf geheel verboden òf aan zeer bezwarende voorwaarden onderworpen werd. Inzonderheid trof deze bepaling die zaken, die als voorwerpen van eerste levensbehoeften algemeen gebruikt werden. Eene andere verordening strekte om den uitvoer van eigen goederen te bevorderen en door allerlei tegemoetkoming aan te moedigen. Er werden zelfs belooningen onder den naam van premiën uitgeloofd, voor dengeen die het meest van een of ander artikel naar buiten 's lands verkocht. Vreemde kooplieden, die goederen kwamen koopen, werden op de hoffelijkste wijze ingehaald en ontvangen, maar zij, die hunne waren kwamen verkoopen, werden geweerd als gevaarlijke lieden, die de burgerij wilden berooven.

Zoo moest nu **Weisenheim** wel rijk worden. Het geld stroomde van alle zijden toe. De vreemde handelaren kwamen met kontanten ter markt, de tehuis-vrachten van karren en schepen, die goederen hadden weggevoerd, bestonden in zilver; ieder burger zag zijne kassen gevuld. Hans Heller wreef zich de handen, want met al zijne vaderlandsliefde verzuimde hij ook zijn eigen voordeel niet, en van de blanke daalders kwam er menigeen in zijne kist. Maar toch scheen er op den duur iets aan de welvaart der Weisenheimers te haperen. Geld was er genoeg; maar het scheen of het zich bij enkelen ophoopte; de groote menigte des volks had er weinig deel aan; de handwerkslieden, de gezellen en dagslooners zagen het als door tooverij door hunne vingers glippen; de huismoeders klaag.

den dat alles zoo schromelijk schaarsch en zoo duur werd, ja erger nog dan in den zwaarsten oorlogstijd. Wat baatte het al, zeiden zij, of hare mannen eenige penningen meer te huis bragten, als men voor een penning niet het derde of vierde koopen kon van hetgeen er vroeger voor te verkrijgen was? Men kon het geld toch niet eten! En het volk begon te morren. Daarbij kwam, vreemd genoeg, dat, hoe gunstig de naauwkeurig opgemaakte balans zich ook op het eind van 't jaar vertoonde, toch de gildebroeders, de kramers, de wevers en de meesters in alle ambachten zelven moesten erkennen dat zij niet met voordeel gewerkt hadden. Hans Heller moest gelijke ervaring opdoen. De handel zelf kwijnde al meer en meer. De reizende kooplieden, die geen goederen meer mogten aanbrengen, kwamen ook geene goederen meer halen, zij bleven geheel weg, en menigeen verloor dus zijne beste klanten; vele bedrijven moesten stilstaan, omdat de grondstoffen begonnen te ontbreken. Zij, die gelegenheid hadden veel naar buitenslands uit te voeren deden nog de beste zaken, want zij konden de goederen aan den vreemdeling lager verkoopen dan iemand anders, en die vreemdelingen maakten daar natuurlijk gaarne gebruik van, terwijl zij zelve ruimschoots gedekt werden door de premiën, die hun uit de stadskas uitbetaald werden. Zelfs zeide men, dat de goederen wel eens om de premie over de grenzen uitgevoerd werden, om daarna weder ter sluik te worden binnengebragt. En nu openbaarde zich eindelijk nog een nieuw kwaad. De stedelijke thesaurie geraakte uitgeput door al die premien en tot dekking van dreigende tekorten zouden er nieuwe belastingen geheven moeten worden. Nu begon de ontevredenheid der burgerij bedenkelijk te worden. En de senaat, bijeengeroepen, om over zulke belastingen te beraadslagen, achtte het voorzigtiger de theorie van Hans Heller op te geven.

[*Wordt vervolgd.*]

INGEZONDEN.

Het is jammer dat den schrijver van het art. omtrent het gebeurde van ll. Vrijdag avond en voorkomende in de Surinaamsche Courant van Dingsdag den 27sten Februarij jl., zoo algemeen in zijne beschouwing en gevolgtrekking is geweest; de achting die men volgens zijn schrijven het Korps Zeeofficieren (de Etat-Majors der Oorlogschepen) toedraagt, kan toch wel nooit gekrenkt worden door de laakbare handelwijze van eenigen die tot dat korps behooren, ware dit zoo, dan zoude dit immers eveneens zoo zijn met iederen stand in de maatschappij, waaronder personen worden gevonden die zich op de eene of andere wijze misdragen. Naar mijn inzien is ieder gepleegd feit voor rekening van den schuldigen alleen en niet bij wijze van zijdelingsche erfzonde, ook een deel van anderen; verschooning voor de zwakheden en gebreken van onze medemenschen wordt ons zoo hier en daar nog al eens als eenen pligt voorgesteld, en vooral dáár waar balk en splinter ter sprake komen, als eene zachte onbeminnelijke deugd aangeprezen; krenkende beoordeelingen openbaar gemaakt, verguizen en verharden; zachte en liefderijke teregtwijzingen, dragen meestal goede vruchten.

Paramaribo, den 28 *Februarij* 1855.

R. C. SLOOS.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 27 Febr. jl., het schip *Joanna Jacoba*, kapt. Sap.

Idem, het schip *Noord Holland*, kapt. F. C. Overeem. Beiden van Amsterdam.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co. Sluit 10 dezer.

Mina, kapt. C. P. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Louisa Christina, kapt. C. L. Peters, adres bij H. Degenhard.

Plata, kapt. Henning, adres bij F. P. Bougenon.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. D. Huidekoper.

ADVERTENTIEN.

J. COLAÇO BELMONTE, *Med. Chir. et Art. Obst. Dr.*, is woonachtig aan de *Grave straat* La. B No. 56 over den WelEdelen Heer A. S. VAN COERLAND. (3283)

(3698) De vroeger geannonceerde verkoop van de slaven *Fanny* (bekwame *Huismeid*) en *Castor* (bekwame *Timmerman*), ten dien tijd aankomende den bl. van Mej. M. A. ROUX, zal thans plaats vinden op **MORGEN** den 2 Maart, ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS, op zeer aannemelijke voorwaarden, als kunnende *twee derde* van de kooppenningen, onder goede borgen en tegen behoorlijke interest, eerst binnen den tijd van *een* jaar worden afbetaald.

SEILER qq.

Aan de minst inschrijvenden wordt aanbesteed:

1o. Het **UITBREKEN** en weer nieuw **INMETSELEN** van den **BOILER** der Stoommachine op Plantaadje *Hamburg*, volgens opgave van den aldaar wonenden machinist;

2o. Het **UITBREKEN** van twee **STIJLKETELS** en weer nieuw **INMETSELEN** van één derzelven, naar opgave van den aldaar werkzaam zijnden Kopersslagersbaas.

3o. Eenige kleine **REPARATIEN** aan het dubbelde **KETELWERK** in 't Kookhuis aldaar— en aan de **SCHUIM**- en **RETURNKETELS** der stijlerij.

De nadere conditien zijn te bevragen ten huize van den ondergeteekende, alwaar de inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot VRIJDAG den 2den Maart, des voormiddags ten 9 ure.

Paramaribo, den 28 *Februarij* 1855.

(3514) C. A. WOIS.

A. H. VAN BORCHAREN & Co. hebben op nieuw ontvangen per het schip *Noord Holland*:

Dubbelde en enkelde Enkhuizer **ALMANAKKEN**, Engelsch **MAIL-LAK**, PAPETERIEN, diverse *Spellen*, Verwdoozen; **AGLAJA'S** met nieuwe patronen over 1854, benevens *Fransche* en *Hollandsche* BOEKWERKEN ter uitbreiding hunner Bibliotheek, waarvan de Supplementen spoedig aan HH. Abonnés zal worden aangeboden.

Paramaribo, den 1 *Maart* 1855.

(3516)

J. VOET heeft ontvangen per kapt. Peters en Henning:

BOTER in 14 ℔ vaatjes, *kwart* tonnen PEKELSPEK.

ROODE WIJN in oxhoofden (*St. Estephe.*)

Rhijnwijn in kistjes van 12 flesschen.

Zeeuwsche AARDAPPELEN, tobbetjes HARING, Potten *Ansjovis*, Bloemkool, flesschen Vruchten op Brandewijn en Zuurgoed.

Eene geassorteerde partij *MANUFACTUREN*; als alle soorten Linnen *Servetgoed*, BONTEN.

Wit en gecoul. KATOEN, *Mans hoeden* en PETTEN, Dames en Heeren 3/4 d. Kousen en Sokken.

Dames en Heeren *Schoenen* en *Laarzen*. Zool-, gewast-, verlakt en voering *Leer*, **Schoenmakers Benoodigdheden.**

Extra fijne Accordéons en Concertino's.

***GEKLEEDE Poppen*, etc.**

Bijouterien, als: *Parures*, *Broches*, *Oor- en Vingerringen*, etc. (3599)

J. J. P. WESSELS heeft per kapts. Henning en de Jong ontvangen:

De bekende *Parfumerien* en echte Manuel Amores

SIGAREN.

GALVANISCHE PENNENHOUDERS met de daarbij behoorende *Plumes Cimentées*, groot formaat STROOPAPIER, en **NACHTPITTEN.** [3515]

Te bekomen bij

GEBRS. CASTILHO:

Bakkeljaauw, Haring, Makreel, clear, mess en prime *Spek*, mess VLEESCH, *halve* tonnen Fulton Market *Vleesch*, w. p. en p. p. PLANKEN, Spermacetie, en Winchester *SMEER*- *KAARSEN*, van 6, 8, 10 en 12 in het pond, *Zeep*, *Reuzel*.

Supra fine *Blom*,

***Aardappelen*, 14 voets Hoepels, Jenever, Amerikaansche *KLOKKEN* in verschillende soorten enz., enz.**

[3267]

Schiedammer GENEVER in fusten en kelders, aangebragt per de *Elize*, verkrijgbaar bij

[3266] N. BOX & Co.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**